

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLONYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.
Vidéken: félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. — fill.

FŐSZERKESZTŐ:

BENEDEK JÁNOS.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

SZÉKELY IMRE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Fő tér 42. szám. Lamprecht palota
első emelet, az udvarban.

Felhő a kalászkok fölött

— június 23.

Par nap még és megpendül a fényes kasza a határban, gyenge lesz a terméslegtöbb helyt. A buza előbb szomjazott, azután a csatakos idő rozsdát vert belé. Valakinek kevesebb kenyér jut az idén, de hát ki legyen az a valaki? Az állam és a hitelező meg nem rövidülhet, habár a jó aratás reménye csufot vall is. Ezek megkapják a köteles osztályrészt. Aki nem vetett, annak az idén bizonyosan jó aratása lesz. A gazdák nem minden aggodalom nélkül néznek a közeljövőbe. Aggodalmaikat a rossz termésen kívül a munkáskérdés okozza. Az idén a munkások több helyen tartózkodtak az aratási szerződés kötésétől, attól tartanak hát, hogy kilobban a munkás mozgalmak hamu alatt lappangó parázsa. Ha ugyan a munkásnép nem kap a jobbik eszéhez; amitől az izgatók el akarják téríteni.

Pedig ma már úgy áll a helyzet, hogy a gazda hátrányban van a munkással szemben.

Mikor végig süvölt fölöttünk a zivatar, vagy fehérmennyegek hullanak ránk az ég haragjából; fagy dermedti meg a föld kérgét, vagy hosszú szárazság szivja ki életerejét: reményvesztetten áll a termés megsemmisült értékének romjain. De elengedi-e az állam s a társadalom csak egyetlen intézményét is kényelmes életberendezésének és védelmébe fogadja-e valaki a károsultat, hogy tőkénének s munkájának kénytelen kockáztatása miatt egész egzisztenciájában meg ne rendüljön? Nem! Iparos, kereskedő, hivatalnok, munkás tiltakozik, hogy ő az időjárás támadó viszontagságainak pervesztése legyen. Ez csak a gazda dolga.

Nem értik hát sokan, mily lelki tehertől szabadul fel a gazda, mikor a bizonytalanság mesgyéjén eljuthat az aratás határállomásáig és végig tekinthet a kasza alá megérett kalászerdőn. Valamikor aratás napján a küzdelmes harc véget ért, mert ekkor a verejtékes, de jókedvű munkakészségserényen vette át az emberi kéz feladatát. Ma már az aratás is újabb pör kezdete. Harca embernek az ember ellen.

A magyar föld népe, legalább kétharmadrészeben az orszagnak, aratási keresetéből biztosítja téli kenyerét. Legyen a termés jó vagy rossz, ő azért élni egyformán akar, még pedig a földből akar élni, mert más forrás számára nem kínálkozik. Milliók hártják át ekként összes életigényeiket a földre s a haza tágabb és szűkebb fogalmainak nevében teljesített összes szolgál-mányaik ellenértékét attól követelik, aki a föld birtokosának vallja magát. Ha e követelések a munka megtagadás fenyegetésével szereznek érvényt, nagyobb munkabér kicsikarásának szándékával: ez a sztrájk. Ha az aratási szerződést egyoldalul felbontják s kényszerhelyzet elé állítják a gazdát, hogy vagy többet fizet, vagy egész termése lábán semmisül meg: ez a sztrájk. Most is a sztrájkra izgatnak, mert a buza kalásza üresebb lón a rendesnél, a természet mosto-haságából.

A munkás tehát nem akarja osztani a gazda sorsát, ha az rossz, csak akkor, ha az jó. A munkás az osztó igazság elméletével nem törődik. Csak annyit érez, hogy

A kakas.

Írta: **Alphonse Allais.**

— Alphonse Allais urhoz van szerencsém?

— Igen!

— Mielőtt folytatnám beszélgetésünk elmondását, lefestem röviden látogatóimat. Korúberül negyven éves, arca narancssárga, szakála gyér, haja zöldesbe hajló. Villogó szemeit aranykeretű porszemüveg védté. Redingsteje majdnem bokáig ért, feltűnő volt bokavédője, meg sétatálcája, melynek nyelén egy szerezsen volt kifaragva.

Kellemetlen pingvin hangján így folytatta: — Nem jöttem interjúolni, ámbár megvallom, sok különös dolgot hallottam önökről, sőt mi több, azt is hallottam, hogy különcködésbe páratlan a maga nemében s bocssáson meg, ha azt mondom, hogy ön a fején jár s a lábait zsebébe rakja, ami bizonyára eredeti.

— Helyes.

— Ugy-e igaz!... Nos tehát uram, hallgassa most meg kérésemet: mondjon el nekem egy anekdotát, egy egyszerű kis anekdotát; a könyvember kérem, mely most

készül s melynek címe: „Különczkódések” lesz.

— Uram — feleltem — szívesen szolgálok egygyel s ha mindjárt hallani is akarja, úgy, kérem, üljön le, — s odanyújtottam neki egy sörös poharat.

Leült velem szemben s folytatta: „Igen, egy anekdota — egy csekélység, de azért mégis valami különös, valami átélit legyen.

Mondtam neki, hogy legjobbkor jött, mert van, ami neki kell.

— Tudja meg, uram, — kezdtem — hogy Ön most egy kiváló hal szszal ül szemben. Van Páris mellett kis patakom, melyben évenként huszezer lazaczó: tenyészték, egy szállal sem kevesebbet. Persze azt hiszi, hogy ez könnyű multság s még csak nem is képzelet, hogy milyen hallatlan nehézséggel jár ez izletes állatkák tenyésztése. Ha a fiatal halakat, melyek állóvizben látják meg a napvilágot, sebesen rohanó patakomba dobom, százával vándorolnak át a halak mennyországába — százával uram! Uszni nem tudnak s hal létükre a vízbe fulnak. Kénytelen vagyok uszócezkét adni nekik s apró parafacvet kötni testükre. — No de ez nem tartozik ide, ez csak a —

— Bevezetés — szolt látogatóm közbe, nevetve.

— Igen, csak a bevezetés. Ön eltalálta, — feleltem s felhajtottam egy pohár sört, amit ő annál is inkább utánczott, mert szerinte a kiváló emberek minden tette utánzásra méltó.

— Meg kell említenem — folytatam — hogy a haltenyésztés nemes mesterségét csak júniusban kezdem. Azonban már májusban is nagy feladatot kell végezniem, mert kénytelen vagyok leszokni a lustaságról, mert hiszen képzelheti, hogy a jó halászkoknak a nappal egy időben kell felkelniök.

A mult évben, hogy marmotha szokásomtól megszabaduljak, természetemnek megfelelőleg, különös módhoz folyamodtam: egy kakast vettem ma. annak, mely állat, amint valószínűleg Ön is tudja, igen korán felébred s első dolga úgy kiabálni, mint egy rosznevelésű fiú. A kakaskukorikolás a legjobb mód a magamfajta emberek felébresztésére.

— A kakasomat kalitkába zárva, kitétem a folyosóra s miután a kakasok bitoralmában még senkisémet akasztotta szegre

Csipkefüggönyök tisztítását

kifogastalanul teljesíti

HRABÉCZY ANTAL

ruhafestő és vegytisztító intézete
DEBRECZEN, Széchenyi-
utca 42-ik szám.

becsületes munkája révén egyszerű életigényeinek kielégítéséhez jogot formálhat. Értelme nem barátkozhatik meg azzal a tudattal, hogy ő kisebb karaj kenyérrel érje be a mostoha időjárás miatt, hogy az osztály s a rozsdá rontsa keresetét, holott az ő munkateljesítménye ugyanaz. Ha szerződésével utólag elégedetlen, jogot formál ahhoz, hogy többet követeljen, mert mindenek fölött valónak tartja az élet jogát. És lám, ahány élet vont okoskodásán a jogosult logika és jogtalan tulhajtás, ahány fegyvert adott kezébe az izgató: az mind a gazda melle ellen van irányítva. Ő áll az élet forrásánál, övé a koczkázat, mely a munka sikerének meddőségére száz irányban hathat és csak az övé a felelősség is, hogy a felülről és alulról jövő követeléseket ez a forrás kielégítse. Szörnyű ostromállapot ez!

Egyetlen más vonatkozásban sem veszedelmesebb, mint éppen a mezőgazdaságban, ha a munkás a sztrájk fenyegetésével egyoldalulag akarja megállapítani a bért. Mert a gyárat és a műhelyt be lehet csukni napokra s a bérharcz lezajlása után a munka tovább folyik. A gazda azonban nem várhat, ellent nem állhat, mivel az aratást napjára kell végezni. Ha e napon a munkáskar megtagadja a szolgálatot, minden veszve van helyrehozhatlanul.

S éppen azért, mert e rettenetes kényszerhelyzetben nincs védelem és nincs felebezés a messze tulhajtott követelések ellen sem: éppen ezért az aratási sztrájk fegyvere a legveszedelmesebb, mely a jogtalan tulhajtás gyógyíthatlan sebeit ütheti. Az aratási sztrájk nem szabad elhatározásra képes felek alkujá többé; ez terrorizmus, a halálfélelem megadóztatása. S hogy egy mesterségesen is felizgató tömeg önkényt állapítsa meg ezt az adónemet a maga javára azokban a válságos pillanatokban,

az elveit, az én jámbor szárnyasom is már reggel négy órakor vigan kukorikolt. Tulboldog voltam, hogy ötletem bevált, hanem a lakók másképp gondolkodtak, aminek következtében kénytelen voltam kakasomat a folyosóról eltávolítani. De hát hova tegyem? gondoltam magamban. A szalonba, az ebédlőbe vagy a hálóba csak nem vihetem be. E szállásoltam hát a fürdőszobába. Igen ám, de a homályos tartózkodási helyen a gaz állatnak kételyei támadtak az iránt, hogy kell-e sötétben is kukorékolnia. Ugy határozott, hogy nem. Hisz ő azért kiabál, mert virrad, ha pedig a virradást nem veszi észre, hát nem kukorékol. Másnap délig aludt, ami egyáltalán nem volt inyemre... S mit gondol, mit csináltam e megoldhatatlannak látszó esetben? Hiszen tudja, hogy praktikus ember vagyok s hogy nem szórom a pénzem az ablakon, ennél fogva nem sokat teketóriáztam, hanem —

— Megette a kakast — felelte a „Különczkódások” leendő szerzője.

— Eszem ágában sem volt ilyesmi — mondtam; — a dolog nagyon egyszerű, vettem neki egy — ébresztő órát.

Francziából.

mikor felmilliárd értékű termés sorsa, mikor a nemzet mindennapi kenyere forog koczkán: ezt semmiféle munkásérdek, sem miféle emberszeretet nevében megengedni nem lehet.

A kauczió.

Szegény Ámor istekének ugyancsak a nyaka közé csördített egy kemény rendelettel Pitreich generális. Elrendeli ő excellenciája, hogy mert az utóbbi időben nagyon sok tiszt folyamodik azért, hogy csekélyebb óvadékkal nőülhessen, a parancsnokságok az ilyen kérvények elintézésénél a jövőben szigorabban járjanak el s főként ne ajánlják harmincz esztendőnél fiatalabb tiszteknek a kisebb kauczióval vagy éppen kauczió nélkül való nőülését. Ez száraz szóval annyit jelent, hogyha nincs kauczió, nincs boldogság, a fiatal tiszt nézze meg először a telekkönyvet, mielőtt a kisasszonyka szemébe mélyen beletekintene.

Pitreich generálisnak tehát nem az a nótája, hogy „a jó házassághoz nem kell hozomány.” Amit tud minden Gyurkovics-leány, azt ő nem tudja, ha tudja is, nem hiszi. Ő azt tartja, hogy igenis kell, sőt nélkülözhetetlen. Pörbe szállani vele a kauczió helyes, vagy nem helyes voltáról, nem akarunk. Sőt elismerjük, hogy ennek a követelése humánus és erkölcsös dolog. Bizonyos, hogy aki megházasodik, új kötelezettségeket és felelősséget vállal, új anyagi terhet is vesz magára, mert ha sok ember van is, aki megfelelő eszedvén, kevesebbel beéri, mint a mennyit nőtelen állapotában költött, a matematikai igazság mégis az, hogy két ember több, mint egy ember, kettőnek tehát több is kell, mint egynek.

Azután szaporodik is a familia, a familiával a kiadás: szóval a családi élet megfizethetetlen boldogságának, sok áldásának, kedves melegségének is megvan a maga kontója, amit fizetni kell. Fizetni azonban csak az tud, akinek van miből, akinek nincs, az adósságba keveredik, az adósság pedig a legnagyobb rabszolgaság, örökös lelki nyugtalanság, gazdag tápláló forrása a gondnak, amelynek fekete vizébe beleful minden boldogság.

Jó dolog tehát, éppen a boldogság érdekében, ha a menyecske hoz valamit a házhoz, különösen a katonatiszt házához, akinek rangosan kell élnie, többnyire még rangosabban a rangjánál is. De viszont való az is, hogy a boldogsághoz jussa van a katonatisztnek is. Az ő szívének is szabad megdobbania, az ő lelkének is szabad megszólalnia, vele is megeshetik, hogy meglát egy leányt, szépet, kedveset, tisztességest, hűséges és ragaszkodó szívűt, feleségnek valót, aki nélkül, úgy érzi, nem élet az élet, csak hideg üresség. Mindene megvan a leánynak, ami a hitvesi méltóság öröme és dicsére méltóvá teszi a férfi érzése szerint, csak egy valamije nincs, amit azonban a férfi nem is követel tőle: hozomány. Vajjon emberséges dolog-e ezért elzárni előlük a legnagyobb emberi jónak, a boldogságnak kapuját és beletaszítani mind a kettőt a kétségbeesésbe, sokszor a halálba, sokszor a züllésbe.

Meghozták a törvényt, amely a kaucziót megköveteli, — okait értjük és méltányoljuk, ám a szigorú törvény se zár el minden rést és kaput s hogy akadtak is sokan, akik kopogtattak, azt éppen a miniszter ur mostani rendelete bizonyítja, hogy rátapos a lelkekre. Ami nyílást a törvény az emberséges érzésnek hagyott, befalazza jéggel. Ez már nem humánus dolog. A boldogsáért sok minden áldozatot szabad követelni, sok szép illúziót is, de magát a boldogságot még sem. Harmincz évesnél fiatalabb korban és századosnál kisebb rangban is lehet komolyan és igazán szerelmes az ember és a szegény leány is az Isten teremtése, az is lehet olyan szép, jó és tisztességes, hogy katonatiszt is mehet vele a pap elé, ha úgy érzi, hogy ez a boldogsága. Ezeket a leányokat egyszerűen számba nem jöbötnek nem degradálhatja, minden érték föllángoló érzést könnyelműnek nem bélyegezhet semmiféle belügyminiszteri rendelet.

A katonatiszt állása végre is elég biztos kenyér és nem kisebb karéj, mint a polgári tisztviselőé. Legyen rá gondja a hadügyminiszternek, hogy a tiszt is élhessen olyan takarékosan, mint a polgári tisztviselő, vegye le róla a rangos élet cifra és költséges terhét; ez emberséges dolog lesz. De ez a rendelet nem az és elszorul az ember szíve, ha elgondolja, hogy hány daliás legény arcza sápad el és hány szegény, szép leány szeme borul könybe, amikor elolvassa.

A szegedi pör.

— június 25.

A szegedi bíróság most törvényt tilt a Sibul-testvérek fölött, akik a nagykikindai nyílt utca során agyonverték Eremits Pált. Az esküdtbíróság, mint azt csütörtöki táviratunkban jeleztük, a Sibul-testvéreket felmentette.

Eremits Pál nagy férfiú volt. Kemény-szívű, erős akaratu; érzése lelketlen volt és rideg, szíve nem ismert könyörű etet. Ebbeli tulajdonsága révén nagy vagyona tett ezért és nagy befolyást szerzett magának. Hirhedt uzsorása volt Torontálnak, mégis beválasztották a törvényhozó testületbe, hogy szava legyen az ország sorsának intézésében. Ez az ember pénzzel és ravasz-sággal mindent el tudott érni s természetesen mandátumot is tudott szerezni, hozzá Nagyikindán, vagyis abban a városban, ahol piszkos üzlemit nagyon jól ismerhették s ahol végre is leütötték az utcán, mint a kutyát — a nép képviselőjét.

Sajátságos jelensége ez a mi közviszonyainknak s bármint nézzük, a többivel együtt, amelyet ismerünk, a közérkölesök erős hanyatlására vet komor világosságot. Eremitsnek annyi piszkos póre volt, mint ahány napja az esztendőnek. A leg-sivárabb lelkű uzsorások közé tartozott, aki mint a pióca, mint a vámpír szívta a szegény vagy megszorult ember véréit. A bíróság hol fölmentette, hol elítélte, a többi közt — éppen a Sibul-ügyben — két évi fogsággal is sújtotta, amely alól azonban a Kuria fölmentette, azzal a megjegyzéssel, hogy Eremits nagyon kihasználta az öreg Sibul szorult anyagi helyzetét, azután pedig kegyetlenül és emberséges érzés nélkül bánt vele. A Sibul-testvérek védője fölsorolt egy egész halom pöraktát, amelyből csak minden tízediknek a vádiratát szerette volna föl-olvasatni, hogy lássa a bíróság, hogy Eremits Pál mit művelt életében: mennyi kárt tett, mennyi könyvet facsart, hány

embert és családot tett tönkre, hányat jutatóit koldosbokra.

S ez az ember szerepet játszhatott a magyar közéletben, mandátumhoz juthatott s ezzel utlevélhez a legelőkelőbb fórumra, jogosítványhoz a becsületes, tisztos életű férfiak társaságába! Ez a gonosztevő, akinek lelkiismeretét a rablásnál súlyosabb büntettek terhelték, parolázott a miniszterekkel, immunitást élvezett és részese volt annak a nimbusznak, amely a becsületes embert és amely a törvényhozót megilleti.

Fölvetem itt a kérdést, amely sokszor foglalkoztat s amely mindenáron való pénzszerezés kapzsi indulatával kapcsolatos. Szegény országban rendszerint sok az uzsorás s ami országunk nagyon szegény. A pénz mindenható; a pénznek nincsen szaga; pénze ha van, mindene van: ezek a jelszavak vannak a levegőben s az élet számtalan bizonyosságát szolgálják ezeknek igazolására. Akárhány véres uzsorás van, aki megszedvén magát és elköltöztvén szipolyozó tevékenysége teréről, nagyraottt vagyona révén jelentős szerepet játszik a társadalomban. Vagy ha maga az uzsorás nem is, hát az ivadéka élvezik nagy uraságban és tekintélyben a vámpir-lélekkel szerzett vagyont. Az uzsorásivadékok nagy gentlemanok, gavallérok, sőt becsületbírák, nagy állásokba jutnak, előkelő közhivatalokat töltenek be, elsőrangú pozíciókat foglalnak el.

Az apák bűnét a *gazdag* fiuban senki sem kéri számon s a becsületes ember *szegény* fiánál semmibe sem veszik az apának azt a nemes törekvését, hogy becsületes nevet hagyjon örökül fiának. Az uzsorás-vagyton az örökségben arany, amelyen mindent meg lehet vásárolni; a becsületes név pedig szegényül legfőleg aranypor, amelyet fölkap a szél s a futóhomokkal elvegyíti.

A társadalomnak ez az állapota termi a mások erejének vagy erőtlenségének könyörtelen kihasználóit, termi a pénz- és vagyonszerzés fanatikussait s termi az uzsorás paraziták alávaló légióit.

Az olyan eset, mint az Eremita Pálé, megremegetteti a zsarolók czudar lelkiismeretét s a költői igazságszolgáltatás egy nemével hat mindazokra, akik életük legfőbb gondját a becsületük és tiszta öntudatuk megóvására vetik.

Thaly Kálmán Békésmegyéhez.

Köszönőlevél.

— június 25.

Békésvármegye törvényhatósági bizottságának mult havi közgyűlésén Fábry Sándor dr. alispán, a megyebizottsági tagok lelkes éljenése közben a főispáni indítvány kiegészítésül azon javaslatot terjesztette elő, hogy ugyanakkor, amidőn az apostoli királyhoz Rákóczi hamvai hazaszállítása ügyében kiadott fejedelmi rendelkezéseért hódoló feliratot intéz a törvényhatóság, — fejezze ki hálóját s hazafias köszönését Thaly Kálmánnak, Debreczen országos képviselőjének, az európai hírű jeles történetírónak és tudósának, aki hosszú életének minden percét a magyar nemzet régi óhajának megvalósítására, II. Rákóczi Ferencz idegenben porladó hamvainak hazaszállítására adozta. A lelkesedéssel hozott határozat értelmében Békésvármegye alispánja elküldte Thaly Kálmánnak a megyei közönség üdvözlését, amire az ősz történet-tudós e napokban válaszolt, az alispánnak külön sorokban köszönve meg, hogy az indítványt megtette.

Tisztelt vármegyei közönség!

Kiváló örömmel vettem Békésvármegye t. közönségének Gyulán, folyó évi május hó 24-én tartott rendes közgyűléséből, 143 bgy. sz. a. hozzáim intézett meleghangú elismerését, hogy a legfelsőbb királyi kézirat dírsét és hazafias üdvözlését azon alkalomszerű II. Rákóczi Ferencz nagyfejedelmünk

hamvainak, százados hontalanság után, imáron az édes haza földjében biztosít örök pihenést.

Midő a magasztos tény által egész hosszú életem enyvedetlen szorgalmát s évtizedeken át hiven folytatott czéltudatos történetírói és közéleti működésemet értem legszebben jutalmazva — az e fölötti legeszményibb hazafias öröm annyival inkább áthatja lelkemet, mert az egész hazánk magyarságának lelkesedésével találkozik. S ezt fokozza még azon szám nézve annyira megtisztelő tény, hogy éppen az ősi magyar alkotmány és szabadság mindenkorai védbástyái: a t. törvényhatóságok fordulnak hozzám szerencsekívánataikkal és kitüntető üdvözléssel. Ennyi és ily nagybecsű elismerés mellett csekélynek érzem ama fáradságot, kicsinynek a munkát, melynek elvégzésére egy hosszú élet szorgalmát szenteltem.

Midőn Békésvármegye t. közönségének nagyrabcsült üdvözlő iratát legkedvesebb emlékeim között büszkeséggel fogom megőrizni, tisztelettel kérem, fogadja a vármegye hazafias közönsége legforróbb hálalteljes köszönetemet.

Amelylyel maradok a Nemes Vármegye t. Közönségének

Budapest, 1904. június 18-án.

Alázatos szolgálója:

Thaly Kálmán dr. s. k.,
orsz. képviselő, a m. tud. Akadémia
r. tagja és osztályelnöke.

EGYHAZ ÉS ISKOLA.

Horthy Istvan halála. A tiszántúli egyházkerület köztisztelt gondnoka: Horthy István főrendiházi tag, 23-án, esütörtökön délután hirtelen elhunyt. Temetése ma délután megy végbe az elhunyt kedves tartozkodási helyén, a kenderesi birtokán. A temetésen az egyházkerületet Zsigmond Sándor esperes és Degenfeld József gróf főgondnok, a debreczeni főiskolát pedig Balogh Ferencz teológiai tanár képviselik. Az elhunyt gondnok iránt általános a részvét.

— **Uj segédlelkész.** A főiskolának az elmúlt iskolai évben közszeretetten álló könyvtárnokát, Kunszabó Gyula hittanhanggátót a püspökladányi ev. ref. egyház segédlelkészévé választotta.

Bizottsági ülés. Az ev. ref. egyház árvafüggyi bizottsága ülését nem 28-án, mint előbb elhatározták, hanem 30-án, délután 5 órakor tartja az egyháztanács-teremben. Az ülésen, mint említettük, a pénztári jelentéseket tárgyalják és árvafelvételeket eszközölnek.

A jövő 1904—1905. tanév megindulása a róm. kath. főgymnáziumban. A jövő tanévre a felvételek július hó 1. 2. és 4. napján tartatnak meg, mindenkor d. e. 9—12 óra közt a főgymnázium épületében az első emeleten. Minthogy az alsó osztályok előreláthatólag túlnépesek lesznek, figyelmeztetnek a szülők, hogy idejében jelentkezzenek. — A javító, fölvételi és magán vizsgálatok augusztus hó 30. és 31. napján, a beírások szeptember hó 1. 2. és 3. napján fognak megtartatni. A tanév szeptember hó 4. napján ünnepélyes „Veni Sancte”-val nyitják meg. Váradi Károly, igazgató.

Terefere.

— június 25.

Fehér rabszolgák.

Kereskedelmi magánhivatalnok baja.

Még az Uristen is szükségesnek tartotta, hogy a teremtés hat napi munkája után a hetedik napon munkaszünetet rendeljen el.

Ilyen legmagasabb, legszebb, legfelségesebb példa megérdemelné azt, hogy mindenki bizvást kövesse.

Anglia és Németország, a két nagy protestáns állam, az isteni példát követik már régen. Hat napon át dolgozik ott mindenki megfeszített erővel, de a hetedik nap a pihenés napja. Ez a nap az Istené, a családé, a saját magáé.

És ezért se Anglia, se Németország kereskedelme és jóléte nem szenved hiányt.

A kereskedelem szellemi munkásai, a könyvvezetők, a levelezők, az irodaszemélyzet vasárnapi munkaszünetének alkalmazából hozzuk fel ezt.

Magasabb képzettségű, rendszeren kereskedelmi érettségit tett, intelligens ifjakkól áll a magánhivatalnokok érdemes kara, amely a kereskedőknél az irodai teendőket ellátja.

Hétköznapokon rendszeren 9 órát dolgozik megerőltető munkával az ilyen magánhivatalnok. De vannak, akiket 10, sőt 11 órán át is megdolgoztatnak főnökeik.

Milyen hátrányban vannak ezek a kvalifikált kereskedelmi hivatalnokok az állami, közigazgatási, biztosítási és más hivatalok alkalmazottaihoz viszonyítva!

Valóságos fehér rabszolgák!

A magyar közvélemény már rég mellettük foglalt állást. Az emberiség szelleme hatja át a közvéleményt minden téren.

A verejtékes kézi munkások sorsa mellett a magyar kormány végre a verejtékes szellemi munkások sorsát is szívére vette.

A m. kir. kereskedelmi miniszterium elrendelte, hogy a rendes naptári ünnepeken fennálló munkaszünetes napokon kívül vasárnapon és Szent István napján, mint nemzeti ünnepen, az összes kereskedelmi irodák zárva tartassanak.

Az a hatóság, amely a miniszteri rendelet végrehajtásával foglalkozni tartozik, tegye a szívére a kezét és mondja meg, hogy Debreczenben mennyire birt érvényt szerezni ennek a miniszteri tövényes rendeletnek.

Vajjon meggyőződött-e már a hatóság arról, hogy sok nagy czég a miniszteri rendelet emberséges szellemében jár-e el?

A fehér rabszolgák felszabadításán ne csak a miniszter, de a kereskedői kar is dolgozzék. Hiszen oly készséggel hajlonganak a kereskedelmi miniszter előtt. Miért éppen csak ez az egy rendelete a miniszternek egyenesíti ki a kereskedői derekakat?

Mákvirág.

NAPI HIREK.

Nem kell ide csendőrség!

— jun. 25.

Galánffy János királyi ügyész ma délután Debreczen sz. kir. város közigazgatási bizottságának ülésén be fogja nyújtani javaslatát, mely szerint Debreczen város tegye ki a szürét százegynéhány rendőrének és hozzon a helyükre csendőröket.

A kir. ügyész ur kitűnő jogász, elokvens szónok. Meg vagyunk győződve, hogy előadása le fogja bilincselni a közigazgatási bizottság tagjainak figyelmét. Javaslatainak megokolásában lesz hév, lesz érv. Meg vagyunk arról is győződve, hogy amikor a rendőrség bűnügyi osztályának működését lesújtó bírálattal boncolgatni fogja, egyik-

másik bizottsági tagban fel fog ébredni a hajlandóság arra, hogy a rendőrséget csendőrséggel pótolja.

De bármily ékes szólással emelje is ki a kir. ügyész ur a csendőrség „erélyességét”, mi nem kérünk belőle.

Mogboosáthatatlan, helyrehozhatlan bünt köv tne el városának önézete, polgárságának politikai szabadsága ellen az a városatyá, aki részavazna arra, hogy csendőroket hozzanak a nyakunkba.

Hiába minden dicséret, hiába minden érv, a dolog mégis csak úgy áll, hogy a rendőrségével a város csak maga rendelkezik, de a csendőrségével már mások is rendelkezhetnek.

A csendőrség állami szervezet, központi vezetése alatt áll.

Ez az egy czáfolhatatlan tény halomra dönti a kir. ügyész ur minden érvét amellet, hogy szabad királyi, önálló törvényhatóságú városunkat kiszolgáltatassuk az állam nyers-erőközegeinek, a csendőröknek.

Képzelnék csak el egy képviselőválasztási mozgalmat, ami kétségtelenül alkotmányos polgári jog. Az ellenkező párhivek szenvedélyes küzdelme élénk utcai politizálást szokott előidézni. Ha az ilyen utcai mozgalmakat magukra hagyják, rendszeren a pártarczok befejeztével békésen elmúlnak. De ott, ahol a csendőrök szoltak bele az utcai politikába, rendszeren vér folyt. Még pedig nagyon gyakran a legártatlanabbaknak a vére. Mert a csendőrök vezényszóra lönek. Bele a tömegbe, amelyben kíváncsiak, asszonyok, gyermekek is nagy számmal szoktak lenni és akik nem tudnak gyorsan menekülni a csendőrszuronyok és löfegyvercsövek elől.

A munkások utcai tüntetése is gyakori az utbbi időkben. Megengedjük, hogy lehet rendellenes. De a rendőrség a tömeggel mindig anyira emberséges, hogy nem öl halomra embereket, akik se nem gyilkolnak, se nem rabolnak, csak emberi jogokért harcolnak.

Óva intjük polgártársainkat, ne engedjék magukra zudítani a csendőrséget. Ne engedjék terjeszkedni az államhatalmat, amely „erőskezű” kormányférfiak kezében végzetessé válhat a város lakosságára.

Hanem inkább fejlesszék, erősítsék a városi rendőrséget. Ne sajnálják megfizetni a rendőrt, aki kemény munkát végez. Akkor aztán olyan elemek fognak jönni rendőröknek, amelyekben a nyers erő mellett van nemi értelem is.

Igy elérheti a város azt a czélt, hogy lakosságának élet- és vagyoni biztonságát képes lesz lehetőleg megóvni anélkül, hogy örendelkezési jogából egy talpalatnyit is feladjon.

— Vasárnapi istentiszteletek. Június 26-án délelőtt a ref. templomokban: Nagytemplomban Szele György lelkész, kistemplomban Simon Imre segédtanár, Kossuth-utcai templomban Uray Sándor püspöki segédlelkész, Ispótyai templomban Könyves Tóth Kálmán lelkész, Csapókerben Kovács János népiskolai felügyelő, Homokkertben szokott időben szintén lesz istentisztelet. — A róm. kath. templomban, június 26-án, vasárnap délelőtt 6 órakor miséznek Nyári Ignác, 7 órakor Pákh Emil, 8 órakor egyik kegyesrendi tanár a főgymn. növendékek részére, 9 órakor az ünnepélyes nagy misét dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost-plébános mondja segédlettel, nagymise után Pákh Emil prédikál, háromnegyed 11-kor a Svetits-zárda növendékei s az elemi iskolások jönnek szent misére, melyet Molnár K. Dezső h. isk. igazgató mond, fél 12 kor miséznek Ruzska Zoltán, délután 3 órakor Iytánia, utána szent olvasó. — Az

ág. hitv. ev. templomban Materny Lajos főesperes 10 órakor tar istentiszteletet.

— A debreczeni polgármester. A F. M. mai száma közli e sorokat: Debreczen város polgármesterének nincs királyi tanácsosi czime, ordó sem disziti mellét és nem kell nagy jösethetséggel birnunk, mégis megjövendölhetjük, hogy aligha jut el hozzá a királyi tanácsosi diploma meg a cifra ordó. Mert a debr. polgármester nemcsak első polgára nemes városának, amely mindenkor erős, bevehetetlen vára volt a magyarságnak és örökké égő oltara a nemzeti érzésnek, hanem méltó utóda ama városbíráknak, akik hajdanta hol a pogány törökkel, hol a labanczhaddal szemben védelmeztek meg a város jogait és kitartottak a nemzet igazsága mellett. Debreczen város nemes bíráinak immáron csak az emlékezete maradt fenn, de a szellemet, amelyben azok Debreczen városát kormányozták, örökül hagyták az utódokra... Ez nyilvánult meg Debreczen város polgármesterének ama ténykedésében is, amelylyel ad acta tette a miniszterelnöknek azt az átíratát, amely már napok óta foglalkoztatja az egész ország közvéleményét. A nagy magyar város polgársága fáklýásmenettel akarta ezért megünnepelni első polgárát. De a debreczeni polgármester úgy találta, hogy a nemzet iránt tartozó kötelesség teljesítése nem ok az ünnepeletésre, és kitért az ünneplés elől. A fáklýákat tehát nem gyujtották meg tiszteletére, a debreczeni fő-utca csendjét nem verte fel az éljenzés zaja, de a debreczeni polgármester hazafias cselekedetének emléke időtlen-időig fenmarad.

— Személyi hir. Szávay Gyula kereskedelmi és iparkamarai titkár tegnap Budapestre utazott, hogy résztvegyen a budapesti tözsdetanácsülésén az eddigi 100 kilós súlyjegyzésnek 50 kilósra való átváltoztatása ügyében.

— Rákóczi és a bujdosók hamvai. A minisztériumban tegnapelőtt értekezlet volt Rákóczi Ferencz-hamvainak hazahozatala dolgában. Az értekezlet, amelyen az országgyűlés két házának és a pártok elnökei kívül Thaly Kálmán kiváló történet-tudósunk is résztvett, abban állapodott meg, hogy Rákóczival együtt mindazoknak a nagy honfiaknak hamvait is hazahozatja, akik a fejedelemmel együtt bujdostak el, gróf Beresényi Miklósét, Sibrik Miklósét, a fejedelem főudvarmesterét, gróf Esterházy Antalét és ha megtalálják, Mikes Kelemen hamvait is. Nem feledkezett meg az értekezlet Zrinyi Ilonáról, Rákóczi anyjáról és Thököly Imréről, Rákóczi mostohaapjáról sem, akik szintén török fölben nyugszanak. Az ó drága hamvaitak is haza fogják hozni. Szóba került az értekezleten az a kérdés is, hogyan történjék a nemz. ereklyék hazaszállítása. Erre nézve egy jeles történettudósunk azt indítványozta, hogy Erdélyen keresztül hozzák haza a hamvakat, de az értekezleten jelen voltak valamennyien azt az eszmét helyeselték, hogy a hazaszállítás hajón történjék a Fekete tengeren át és a Duna utolsó állomásánál egy monitor venné át a hamvakat és Budapestig hozná. Az ország fővárosából azután Kassára vinnék s ott nagy ünnepek keretében a híres székesegyház sirboltjában temetnék el Rákóczi és a többi nagyok földi maradványait.

— Előléptetés. A debreczeni társadalom egyik közkedveltségű és szeretetbe

álló tagját, Pongrácz Gyulát, a „Hazai” bizt. intézet kerületi főnökét megérdemelt kitüntetés érte. Az intézet igazgatója Pongrácz Gyulát a központba, Budapestre helyezte át és egyidejűleg osztályfőnökké léptette elő. A népszerű főtisztviselő július hó folyamán hagyja el Debreczent. Utódul Okolicsányi Miklóst nevezte ki az igazgatóság.

— Rendkívüli városi közgyűlés. Még alig múlt el a májusról elhalasztott közgyűlés, már ismét egybe kell, hogy gyűljenek a városháza fulladt levegőjű nagytermében a városatyák. E hó 30-án, csütörtökön délután rendkívüli közgyűlés lesz, amelyet főképpen azért hívnak egybe, hogy a csendőrség behozataláról tárgyaljanak.

— Jóságok veszedelme a Hortobágyon. A hortobágyi pusztán évek óta nem volt olyan veszedelem mint az idén. A Hortobágy a száj- és körömfájás miatt hetek óta záralatt van. Fokozza a bajt, hogy a nagy forróság leperzselte a legelőt, kiszáritotta a Hortobágyot, úgy, hogy az oda kihajtott ezer és ezer jóságot az éhpusztulás fenyegeti. Ezt elkerülendő, a napokban Király Gyula tanácsnok és Leidl Emil állatorvos Budapesten jártak és arra kérték a minisztert, kivételesen engedje meg, hogy a Hortobágyról a jóságot hazahajthassák, mert különben mind ott pusztul el. A miniszter, tekintettel erre a nagy veszedelemre, megengedte, hogy a Hortobágyról hazahajthassák a jóságot.

— Esküvő. Sántha György krasznai szolgabíró ma délelőtt esküdt örök házast. Bay Leonának, özv. Bay Gábornak kedves leányának.

— Pályázat irodatiszti és irnoki állásra. A városnál két irnoki és egy irodatiszti állás megüresedett. A főispán pályázatot hirdet az állásokra. A kérvények beadásának határideje június 30.

— A siketnémák vizsgája. A siketnémák debreczeni államilag segélyezett iskolája folyó hó 26-án (vasárnap) délelőtt egynegyed 11 órakor tartja a városháza közgyűlési termében évről évré vizsgálatot, amelyen a gyámolító egyesület elnöksége szívesen lát minden, az ügy iránt érdeklődő emberbarátot. Ugyanakkor a leány növendékek kézimunkái is megtekinthetők, amelyeket a nagyterem melletti könyvtár szobájában állítanak ki. A kézimunka minden darabja eladó és csupán az anyag árának fejében megszereshető. A vevő a megvett tárgyat a vizsga után azonnal el is viheti. A vizsgálaton a kormányt Klis Lajos budapesti igazgató fogja képviselni, aki szombaton este érkezik városunkba.

— B.-Ujváros felszabadult a zár alól. Megemlékeztünk arról többször, hogy B.-Ujvárosban a szarvasmarhák közt a száj- és körömfájás veszedelmes méretekben pusztított. Most — mint értesülünk — a veszedelmes állati járvány megszűnt s B.-Ujváros a zár alól teljesen feloldatott.

— Kivándorlási iroda. A belügyminiszter a tengerentúli kivándorló szállítási szerződéseket megkötése czéljából meghatalmazottul Debreczen és Hajdumegye területére Somossy József megbízását jóváhagyta.

— Megnémult az ütéstől. Ma délelőtt Nagy Gábor 29 éves bösörményi szü-

Nagyobb kölcsönöket birtok értékének a $\frac{3}{4}$ részéig és a **Hartstein Kálmán** bank-és váltó-
legkisebb kamatláb felszámítása mellett **Piac-utca 83. szám Debreczen.**
gyorsan kioszközöl

latású péksegédet egyik társa úgy fejbe-
vágta, hogy Nagynak elállott a beszélőkép-
essége. A Nyugati-utca 26. szám alatt
lévő Hivas-féle kocsmában kártyáztak
Nagy Gábor, Nagy József, Pollák János és
Keressztyéni Sándor. A kártyán összeveszték
s verekedés közben Nagy József bottal úgy
fejbevágta Nagy Gábort, hogy ezt azonnal
elborította a vér. Varga Emil dr. jelent meg
a helyszínen, megvizsgálta Nagy Gábort s
akkor koasztálta, hogy a megütött ember
elvesztette a beszélőképességét és a szó-
teljes értelmében megégett. Nagy Gábort
a kórházban ápolják, a többiek ellen pedig
folyi a vizsgálat.

— **Gondnokság.** A debreczeni kir.
lövénytörvények özv. Gonda Gergelyné 66 éves
debreczeni illetőségű asszonyt gondnokság
alá helyezte.

— **Második félévi vizsgálat a köz-
igazgatási tanfolyamon.** A debreczeni
községi közigazgatási tanfolyamon folyó hó
18—22-ig bezárólag tartattak meg a második
félévi vizsgálatot, az első félévinél sokkal
fényesebb eredménnyel. — Kitérítéssel
tették le a vizsgálatot: Beczner Pál, Benkő
Géza, Csekey Sándor, Halasi Lajos, Márki
Lajos. Jó eredménnyel vizsgáltak 7-en. A
31 hallgató közül egy sem bukott meg.
A képesítő vizsgálatokra folyó hó 25-től
kezdve július hó 1-ig lehet jelentkezni
s július hó 1-én lesz az írásbeli és július
hó 7—10-ig a szóbeli szigorlatok tartatnak.
Két vizsgáló bizottság fog működni: az egyik
Domahidy Elemér főispán, — a másik Wesz-
prémy Zoltán vármegyei főjegyző, tanfo-
lyami igazgató elnöklété alatt.

— **A hét völégényei és menyasz-
szonyai.** A helybeli állami anyakönyvi
hivatalban a hét folyamán házasságot kö-
töttek: Pechugó János Szemerédy Máriaival,
Klein Dániel Szindai Herminával, Varga
József Varga Zsuzsánával, Nagy József
Pap Juliánával, dr. Cseke Miklós Molnár
Agnessel, Horvát Pál Diós Máriaival, össze-
sen 6 pár.

— **Adományok.** Köszönettel nyug-
tázom a siketnémák iskolája részére érke-
zett következő adományokat: Kárász község
99 fillér, Simon Imre 1 korona, Rózsa Lajos
4 korona, Balogh Sándor 2 korona, dr. B.
az L. I. elleni tárgyalásért megállapított
díját, 9 koronát szintén nekünk juttatta.
Füleky Pál pénztáros.

— **Döglött sertés.** Az elmúlt éjjel Biri
Sándor bősörményi lakos felbontott sertést
hozott Debreczenbe, hogy azt ma délelőtt
eladja. A rendőrség gyanusnak találta a
sertést, megvizsgálta s kiderült, hogy a
sertést döglötten bontotta fel Biri Sándor.
Ezt egyébiránt 6 maga is beismerte. Biri
ellen megindították az eljárás és tetteért
szigorúan megbüntetik.

— **A polgári lövész-egyesület**
nagyerdei tekepályáján f. hó 26 és 29-én,
— valamint július hó 3-ik napján nagy ver-
seny kuglizást rendez 7 bábre, melyre az
érdeklődők figyelme ez uton is fölhívatik.
A versenyre, mely június 26 és július 3-án
délelőtt s délután, — június 29-én pedig
csak délután fog tartatni, 5 díj aranyban,
4 díj pedig ezüstben van kitűzve, valamennyi
diszítéssel. Első díj 30 korona aranyban.

— **A cs. és kir. huszárezred ado-
mánya a siketnémáknak.** A II. Vilmos
német császár nevével viselő és gróf Zedwitz
Alfréd ezredes parancsnoksága alatt váro-
sunkban állomásozó 7-ik huszárezred min-
den alkalommal megmutatja, hogy Debreczen
társadalmához kíván tartozni és a társa-
dalom törekvéseit örömmel segíti elő. Ezt
bizonyítja ama 100 korona némes szívű
adomány, melyet az ezred a helybeli siket-
néma iskola javára kezünkhöz juttatott és
melyhez gróf Zedwitz ezredes ur 20 koro-
nával, az ezred pedig 80 koronával járult.
Fogadják a magasztos ügy nevében hálás
köszönetünket. Oláh Károly, tanácsnok.

— **Utcai szépséghibák.** Debreczen-
ben van számos kis utca és mindegyikben

van árok és minden árokban van pocsolya
és minden kis utcában van sötétség, mert
a kis utcában nincs lámpás és akit balsors
éjjel arra vezet, egész életére lesz csapás.
Árok, pocsolya, bűz, sötétség és más ha-
sonló jókról emelnek panaszt különösen a
Hatvan-utczát a Csokonai-utczával összekötő
Csók-utca, továbbá a Mester-utca és Jó-
kai-utca közt elég hosszan elterjedő Borz-
utca istenvert lakói. A Jókai-utca is csak
most kapott lámpát. A Borz-utcaiak már
megörültek, hogy nekik is jut legalább egy,
de a munkások elvonultak más tájéjra. Az
ilyen árkos, pocsolyás disznófürösztőkre, meg
az árkokban közveszélyes bűzt terjesztő
maoskadógókra az egészségügyi hatóság
figyelmét épp úgy felhívjuk, mint a közrend
őreit, akik feltűnően elkerülik az ilyen
utczákat. A hatóság legalább ne vegye el
amit nem adhat: a tiszta levegőt.

— **Halálozások.** Legutóbbi kimuta-
tásunk óta az anyakönyvi hivatal halálozási
osztályánál a következő halálozásokat jelen-
tették be: Bátyán Béla ev. ref. 20 napos,
Borsos Juliánna ev. ref. két éves.

— **Iparkiállítás Sopronban.** A sop-
roni kereskedelmi és iparkamara kerülete,
nevezetesen Sopron, Vas, Moson és Zala
megye, iparkiállítást rendez. A kiállításnak
Széchenyi Emil gróf soproni főispán a véd-
nöke, Töpler Kálmán dr. Sopron polgár-
mestere pedig az elnöke. Az iparkiállítás
megnyitása augusztus 20-án lesz és tart
szeptember 25-ig. A kiállításra vonatkozólag
az ipartestület szívesen nyújt felvilágosítást.

— **Tűzoltó gyakorlat.** Holnap dél-
után 3 órakor a tűzoltó őrtanyán gyakorlat
lesz. A tűzoltók gyakorlatait Publíg Ernő
h. főparancsnok vezeti.

— **Találtatott egy zálogszedő a több
nagyértékű ékszerekről.** Igazolt tulajdonosa
átveheti a rendőrkapitányság bűnügyi osztá-
lyánál.

— **Letzter József fényképészeti,
festészeti és fényképnagyítási műterme
Piacz-utca 44., dr. Ujfalussy-ház.
Állandó fényképkiallítás a műterem
kapubejárataánál levő kirakatokban.**

— **Igen olcsó ajándéktárgyak,
háztartási cikkek és gyermekjátékok olcsó,
szabott árak mellett Mentze Henrik ujdonsá-
gok áruházában Piacz- és Szent-Anna-
utca sarkán.**

— **Molnár Jenő fiatal, törekvő ke-
reskedő lapunkban megjelent hirdetésére
felhívjuk olvasóink figyelmét.**

— **Eladó zongora.** Egy jó karban
lévő zongora József kir. herceg-utca 47.
sz. alatt eladó.

— **Idősnek látszó arczok fiatal, üde
kinézet nyerne, ha a világhírű telje-
sen ártalmatlan valódi angol Balassa-féle
„Ugorkatejjet” ápojják. E páratlan szépi-
szer pár napi használat után eltávolít rán-
czokat, redőket, pattanást, szeplőt májfoltot
az arczról. Üvegeje 2 korona, hozzá valódi
an ol Ugorkaszappan 1 kor. és puder 1 kor.
20 fill. Kapható minden gyógyszerárban.
Postán küldi Balassa Kornél gyógyszerár,
Budapest-Erzsébetfalva. Óvakodjunk az
értéktelen utánzatoktól.**

— **A fürdőre utazó közönség
figyelmébe ajánljuk az amerikai vegyi tisz-
títóintézet lapunk mai számában megjelent
hirdetését.**

— **Fürdő berendezéseket** Debre-
czenben az általánosan ismert Gerő József-
féle légszesz és vízvezeték berendezési
mintaraktár eszközöl legelőnyösebben és
legszakszertűbben. Az e szakmába vágó
munkákkal megbízatást kifogástalanul, izlé-
ses, mintazerinti kivitelben végzi. Bőve-
bet lapunkban megjelenő hirdetése.

TAVIRATOK.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

A képviselőház ülése.

Budapest, június 25

A képviselőház mai ülésén több apró
elnöki előterjesztés után folytatta az 1904.
évi költségvetés tárgyalását.

Szederkényi Nándor nem szavazza
meg a költségvetést. A legmesszebbm nő
bizalmatlansággal viseltetik a Tisza kor-
mány iránt, mely elsikkasztja a nemzet
jogait, megfosztja utolsó menedékhelyét.
**Hoszábban foglalokozik a galacz-
debreczeni eset el. A törvények-
ből bizonyítja be, hogy Tisza tör-
vénytelen állápontra helyezke-
dett. Határozati javaslatot nyújt
be ilyen értelemben, melynek
elfogadását kéri.**

Vietorisz Miklós felhívja a kormány
figyelmét a pánszláv agitációkra. Kívánja,
hogy a magyar nemzet ellen irányuló
mozgalmat a kormány a legnagyobb
eréllyel torolja meg.

Orosz-japán háború.

Budapest, június 25. Tokióból jelen-
tik: Togo tengernagy jelentése szerint a
japán hajóhad esütörtökön Port-Arthurnál
összeütközött az orosz hajórajjal. **Az oro-
szok nagy veszteséget szenvedtek.**
A japánok elsüllyesztették a Sebastopol mintá-
jára készült nagy hadihajót, továbbá meg-
rongálták a Diána mintájára készült hadi-
hajót és egy ezirkálóhajót. **A japán hajó-
had nem szenvedett sérülést.**

Golyuchovszky pihen.

Budapest, június 25. Bécsi hírek szerint
Golyuchovszky külügyminiszter négyheti
tartózkodásra Witteis fürdőbe megy.

Bobrikow megbosszulása.

Budapest, június 25. Pétervárról tudat-
ják, hogy a Bobrikow kormányzó ell n
véghez vitt merénylet ügyében a vizsgálatot
nem a finnországi bíróságok végzik, hanem
a pétervári bíróságnak adták át.

Budapesti árutözsde.

A „Debreczen” távirati tudósítása.

— Déli zárlat. —

Változatlan.

— június 25

Buza áprilisra	891—892
Buza októberre	891—892
Rozs áprilisra	670—671
Rozs októberre	670—671
Tengeri júliusra	516—517
Tengeri augusztusra	531—532
Tengeri 1905 májusra	555—556
Zab októberre	613—614
Repeze augusztusra	

MULATSÁG.

**Szabómunkások nyári táncv-
gálma.** A magyarországi szabómunkások
és munkások szakegyesületének debreczeni
11-ik számú szakcsoportja július hó 10-én,
azaz vasárnap este a nagyerdei „Dobos”
pavillon termeiben saját pénztára javára

zártkörű nyári táncmulatságot rendez. Belépti díj: Személyenként előre váltva 1 kor. 60 fillér, este a pénztárnál 2 korona családjegy (3 személyre) előre váltva 3 kor. 60 fillér, este a pénztárnál 4 korona. Zenész Kiss Pista jóbiru zenekara. Jegyek kaphatók: Füstös testvérek és Koncsok Kornél urak üzletében, az összes szakegyletekben és a vigalmi tagoknál. — Kezdeté este 8 órakor.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Jövöheti büntügyi főtárgyalások.** 1904-ik év június hó 27-én, hétfőn: I. Esküdszéki főtárgyalás Fülöp Mihály s 2 társa ellen, rablás büntetésének kíséretéért. II. Junius hó 30-án, csütörtökön, főtárgyalások: Soós Ferencz ellen, több rendbeli lopás büntette, Király Ferencz ellen, összbüntetés, Soós Ferencz ellen, lopás büntette, Kövér Mihály ellen, lopás büntette, Soós Ferencz ellen, lopás büntette, Ujlaki Mihály ellen, lopás büntette.

REGÉNYCSARNOK.

Az elintézetlen ügy.

Irta: **Sas Ede.** 2

Ez a körülrajongott ideál a postamester felesége volt, aki vékonypénzü, göthösködő férjét gyakran helyettesítette a rácsos ablak mögött. Fekete hajkoronás, érdekesen halvány arcját mélyen lehajtott a rovatos könyv felé, amikor nagyuriansan finom parányi kezével a tisztek ajánlott leveleit naplóba bevezette (A tisztek többnyire ajánlva küldték leveleiket, csak hogy a feladás alatt tovább időzhessenek a hivatalban.) És éjszótét gyönyörű szemeiből alig-alig kaphattak el egy futó, hivatalos komolyságu pillantást. Pedig olyanok voltak e szemek, mint a bányá titokteljes mélye, amelyben emésztő, tomboló tűz lappang. De ez a tűz a szemekből, e lélekből nem tört elő soha. Mintha valami rejtelmes szomorúság borult volna a férjére is, meg reá is. És e szomorúság homályos büvökreben olyan volt a szép postásasszony, mint egy márvány-sirszobor a temetői cziprusfa árnyában. S egész magaviselete olyan tiszteletet parancsolóan méltóság-teljes volt, hogy még Feldeck Rajmund kapitány is, aki pedig a legarczpiritóbb udvarlásáról volt híres, még ő se mert tőle egyebet kérdezni: — Nem jött ma levelem, nagysád?

— Gyerekek, pompás ötletem támadt, — kiáltott fel egy napon Klemens Rudolf, amikor ott ültek a kávéháznak csufolt alacsony, füstös gerendájú oduban. — Fogadjunk, hogy kipirositjuk mi ennek a postai Hófehéreknek az arcját!

— Ugyan? Halljuk! — zendült fel egyszerre a kar. Még a tisztek lábainál heverésző, ellustult ebek is érdeklődve emelték föl a fejüket.

— Bálát rendezünk! — vágta ki diadalmasan a hadnagy. — Aztán megforgatjuk a menyecskét amugy istenigazába! Hej, csak már átölelhetném a karcsu derekát...

— Nagyszerű gondolat — harsogta a lelkesedő visszhang. — Rudolf, te remek egy kópé vagy!

(Folyt. köv.)

A fürdőre utazó közönség figyelmébe!

Ajánlható az **amerikai vegyészeti ruhatisztító intézet Vár-utca és Csapó-utca sarok**, a hol a legnagyobb gonddal és szakértelemmel végeztetnek mindennemű férfi és női ruhák, kelegyéknek stb. tisztítása, valamint kifogá talan javítása. A felvállalt ruhákat megbízói kívánatára a csomagolás külön felszámítása nélkül bárhova elküldi.

Fürdőberendezések

— **légszesz-vizvezeték** —

ami jó, olcsó és szakszerű

berendezést óhajt, annak ajánljuk megtekintésre a

Gerő József-féle

légszesz-, vízvezeték berendezési mintaraktárt, Hatvan-u. 4. sz., ahol a választékos és legizlésebb kivitelben már kész minadarabok után a megrendelő kívánása szerint jöttállás mellett végeztetne minden e szakmába vágó munkák, a számos megrendelés melyekkel elhalmozzák feltétlen bizalmat biztosít részére a megrendelők részéről.

Megrendelések úgy helyben, — mint vidéken gyorsan és kifogástalanul eszközöltetnek.

— **Telefon 328.** —

Van szerencsém tudatni a n. é. közönséggel, hogy

Szabó Lajos fiai urak

Szent-Annai szőlőtelepének

„asztali-bor“

termését megszereztem és azt literenként 30 krajczárért árusítom.

Hektoliter vételénél engedmény.

Állandó raktár különböző hegyi és csemege borokból.

Tisztelettel

Máyer Jenő.

Apró hirdetések.

CSINOS, szőke lány vagyok, házasság czéljából szeretnék megismerkedni egy csinos vasutas-sal. Levelet csakis raját czimvel fogadok el. Levelet „Kék nefelejtis zöld levéllel“ jelígre kérek a főpostára.

KERESEK szatósüzletnek alkalmas üres bolt-helyiséget kis lakással, azonnali átvételre. — Ajánlatok bérösszeg jelöléssel. Czím a kiadóban.

ÜGYVÉDI irodába ajánlkozik egy már e szakban gyakorlat felett rendelkező, jó írásu felső leányiskolát végzett fiatal leány. Czím a kiadóban.

A **PIACZ** legélénkebb helyén egy üzlethelyiség kiadó. Czím a kiadóban.

6542.

1904.

Árverési hirdetmény.

Az alább körülírt városi ingatlanok a városi számvevőség hivatali helyiségében, hivatalos órák alatt megtekinthető feltételek mellett, **1904. évi szeptember hó 7-ik napján, délelőtt 9 órakor** a város székházának közgyűlési termében megkezdendő s a szükséghez képest délután, sőt esetleg következő napon is, ugyanottan folytatandó nyilvános árverésen bérbe, illetőleg haszonbérbe fognak adni.

Mely árverésre az érdeklődők figyelme ez uton is különösen ebben felbivatik.

I. Az 1904. évi október 1-től kezdődő 3 évre adatnak ki.

1. Várud-utcai sorompó melletti farktárhely.

2. Az ispotálylapostól a Miklósu-utcai régi sorompó házig és a hajdu-szoboszlói ut mentén elvonuló területek.

3. A sertés vásártér melletti B. Szilágyi-féle majorsági föld és gyümölcsös.

4. A kádarcsparti fogadó és vele együttes 233 h. 15/3 négyszögöl föld.

5. A látóképi csárda, a vele kapcsolatos 6 1/2, — illetve 10 nyilas földdel együtt és ma még a csárdával bérbe adott 3 1/2 nyilasnyi föld elkülönítetten is.

6. A gogyori csapszék és hozzá tartozó föld.

Ez utóbbi azonban 6 évi időtartamra.

II. Az 1905. évi január 1-től kezdődő 3 évre adatnak ki.

1. Az epreskerti csapszék.

2. A bárány csapszék meszárszékkel együtt.

3. A csicsogó.

4. A bégány csapszék.

III. Az 1905. évi január 1-től kezdődő 6 évre adatnak ki.

1. A halápi csárda és hozzátartozó 46 holdnyi föld.

2. A ludas csapszék és hozzátartozó 155 hold 138 négyszögöl föld.

Debreczen, 1904 június hó 6.

A városi tanács.

Ad: 890/1904. G.

Árverési hirdetés.

A folyó évi június 2-án tartott árverés alkalmával Tóth András által kivett és a puszta Macs melletti 96 b. 1170 négyszögöl földterület haszonbérletére utóajánlat adtván be: ennek a földterületnek (térképen VII. sz.) haszonbérbeadá sára a gazdasági bizottság újabb árverést rendelt el.

Ennek az árverésnek határidejéül az ev. ref. egyház tanácstermében 1904. évi július hó 6-ik napjának d. u. 3 óráját azzal a megjegyzéssel tűzte ki, hogy az árverési feltételek az egyház irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debreczen, 1904 június hó. 9.

Vecsey Imre,
gazd. biz. elnök.

Építkezési idényre

ajánlok:

honi és budweisi porcellán kályhákat, öntött vas- és meidinger köpenyes kályhákat fa- és szénfűtésre

Kerti felszerelések mint padok, székek és asztalok vasból fényezve, kertészeti eszközök

Háztartási felszerelések zománcozott edények, fényezett áruk, fürdőkádak, jugszokrányok, vasbutorok, gyermekkocsik stb.

TÓTH GYULA vasnagykereskedő

== Piacz-utca 20. és 27. szám. ==

Szebbnél-szebb

Bluz-kelme

és

Bluz-selyem

ujdonságok érkeztek

óriási választékban

Bosznay J. és Társa

divatruházába

DEBRECZEN,

Kossuth-utca 5-ik szám.

**BRAZAY FÉLE
SÓSBORSZESZ**

NAGY ÜVEG
ÁRA: 2 KORONA

KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA

HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
MELLÉKELVE VAN!

Hajdusági
Bajuszpedró.

Védjegy.

Szép bajusz

nyerhető a hies Hajdusági bajuszpedró használata által, mely legjobb az összes bajuszpedró készítmények között. A bajuszt nem töri, nem tépi, mindég szép állásban tartja és soha sem keményedik meg.

Egy doboz ára 50 fillér.

Kapható:

Dr. Rotschnek V. Emil
utóda

Grósz Nagy Ferencz
gyógyszerésznél

Debreczen, Kossuth-utca 8. sz.
Valamint Tóth Béla gyógyszerárán.

Serravallo
KINA-BORA VASSAL

Erősítő szer gyengélkedők, vérszegények és lábbadozók részére
Étvágygerjesztő, idegerősítő és vérjavító szer.

Kiválóan jó izü.

Több mint 2000 orvosi elismerő nyilatkozat.

Kapható:

J. Serravalló-nál

Trieszt-Barcola.

A gyógytárakban pedig 1/2 lit. üvegekben 2 kor. 40 fillérért
1/1 " " 4 " 40 "

A Földes-féle
Margit-kréme legjobb a világon.
Hátása csodás.

A

Leg

női szépség

előérésére, tökéletesítésére és fenntartására legkitűnőbb és legbiztosabba vegyítészt tartalmazó tartalmaival

kiűnőbb a nap és szél befolyása ellen, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz a zsírmentes közkedvelt

FÖLDES-féle

MARGIT-CREME

Ezen világhírű arczenőcs pár nap alatt eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanás, bőrtakát (Mittesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és az arcot fehéré, simává varázsolja, üdít és fiatalít.

Ára: kis tégely 1 Kor., nagy 2 Kor.
Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes bekládése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN
gyógyszerész, ARAD.

Kapható minden gyógyszerárán, drogérián és illatszerkereskedésben.

Kiváló tolett-cikkek:

Margit-búgypor (3 színben) K. 1 20.
Margit-szappan 70 fillér.
Margit-fogpép 1 korona.
(Zahnpaste)
Margit-arcviza 1 korona.

Kapható: Balás Ödön, L. Kovács Nándor, Mihályvit István, Muraközy László, Rotschnek V. Emil dr. gyógyszerárán és Josa és Jóna droguériájában.

Hölgyek részére nélkülözhetetlen!
LEGJOBB SZÉPÍTŐSZER!

B.

ETERNIT-PALA AZBESZT CZEMENT-PALA

HATSCHEK LAJOS SZAB.

Gyár: NYERGES-UJFALU.

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszős, olesó és tűzálló tető-fedőanyag.

ETERNIT MŰVEK képvisellete és raktára:

LUKÁCS VILMOSNÁL Debreczen, Hatvan-utca 5. szám.

Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsiakomány. — Kérjen ismertetést.

Naftalin 1 kg. 24 kr.
Borostyánlak 1 kg. 60 kr.
Linoleum 1 kg. 70 kr.
Neumann Nándor,
festék kereskedésében, Hatvan-
utca 5.
Telefon 205.

30 krajczár

1 liter kitünő hegyi bor kivá-
natra házhoz szállítva a

MOLNÁR JENŐ

Szent-Anna-utca 36. sz. a.

ujjonnan megnyílt fűszer, cse-
mege- és bor üzletében.

Mindennemű gyógy és
ásványvizek

a legfrissebb töltésben kaphatók:

Fritsch Károly

fűszerárú-üzletében,

Főtér, a „Bika“-szállodával szemben.

Hatvan-utca 5. számánál

TURUL czipőgyár részv. társaság

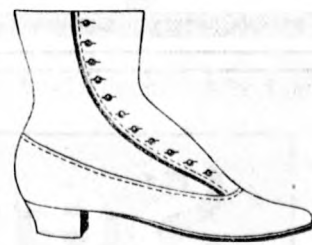
az ország legnagyobb czipőgyára.

Feltűnést keltő árak!

Allandóan 1000 munkást és tisztviselőt foglalkoztat.

Allandóan 1000 munkást és tisztviselőt foglalkoztat.

Női bőr csugos czipő 2 40 frt	Női fűzős czipő, fekete és színes 2 80 frt	Női gombos bőrczipő fe- kete v. színes 3 frt	Női fűzős czipő box bőr 3 75 frt
Férfi csugos czipő, bori- tott és sima 2 50 frt	Férfi bőr fűzős czipő 3 frt	Férfi csugos vagy fűzős Boxcalf 4 25 frt	Színes női bőr félczipő 2 frt
Női bőr félczipő 2 frt	Női, szürke vitorla vá- szon félczipő 1 frt	Férfi szürke vitorlavászon fél czipő 1 20 frt	Női félczipő gumival 1 20 frt
Fekete és szí- nes, fűzős czi- pők gyerme- kek részére 90 krtól	Leánygom- bos félczipő 1 70 frtől	Leány fűzős bőrczipő szí- nes v. fekete 1 60 frtől	Női szalon czipő 1 50 frt

**Elegáns,
tartós,
kényelmes
és olcsó.**

Főraktár Debreczen, Piacz-utca 50. szám.

92 saját raktár a bel- és külföldön.

Debreczen, nyomtatott a város könyvnyomdájában. 1904.